

Okénko starosty

Vážení spoluobčané,
počátkem letošního roku 2006 zastupitelstvo Vaší obce rozhodlo o pořízení závazné územně plánovací dokumentace „Územního plánu obce Březník“. Tento podklad nadčasově řeší a dává směr rozvoje našeho spravovaného území, kde všichni žijeme, za Vaší aktivní účasti při jeho tvorbě. V současné době se dokončilo zadání zpracování návrhu Územního plánu obce Březník, byl vybrán dodavatel dokumentace a pod správou Městského úřadu Náměště nad Oslavou, odboru výstavby a územního rozvoje, bude nyní následovat zpracování návrhu výkresové části a písemného komentáře. Jakmile bude připraven návrh nového Územního plánu obce Březník, budete Vy, občané, opět vyzváni k aktivní účasti na jeho veřejném projednání a připomínkování, které je dáno zákonem.

Obec v minulých letech (1998) pořídila, veřejně projednala a schválila územně plánovací dokumentaci na úrovni Urbanistické studie, ze které nově tvořený Územní plán čerpá.

Územní plán je nejvyšší forma závaznosti ze zákona a velmi zjednodušuje pro Vás, občany, průběh stavebního řízení při projednávání a získání stavebního povolení na Vaše investiční záměry a projekty.

Výše uvedený akt pořízení Územního plánu obce Březník potrvá cca 2 roky a celý tento čas zpracovávání podkladů pro Územní plán je pro Vás tzv. „živý“. Znamená to, že po tento čas mohou občané bez výjimky vznášet na zastupitele obce dotazy, náměty a připomínky, které se dají ještě zapracovat.

Tvorbu a pořizování Územních plánů obcí finančně podporuje i Krajský úřad kraje Vysočina formou dotací z Fondu Vysočiny. Pro informaci uvádíme cca 50%.

Při tvorbě Územního plánu předem děkujeme všem občanům za věčný přístup k budoucnosti.

Starosta obce, Ing. Jaroslav Mojžíš

Co nového na Vysočině – červen 2006

Bohatý letní společenský i pracovní život našich obcí a měst

Ve všední dny a zejména potom každou sobotu a neděli se v našich obcích a městech konají desítky kulturních, sportovních a dalších společenských akcí. Křest knihy Radovanem Lukařským u Vírské přehrady, Závodů do vrchu v Náměšti s Petrem Bendem, fotbalová utkání starých pánů, vernisáže desítek uměleckých výstav, Dům, zahrada, byt v Jihlavě, Zahrada v Havlíčkově Brodě, Zahrada Vysočiny ve Žďáře nad Sázavou, Festival rekordů a kuriozit v Pelhřimově, Junior show v Třebíči, divadelní přehlídky v Třebíči, Havlíčkově Brodě a Třebíči, filmový festival v Telči, soutěže hasičů, zdravotníků a umělců, setkání rodáků, dny otevřených dveří, svěcení praporu ve Stonařově, Barchan v Jemnici, slavnostní otevření rekonstruované starobylé radnice v Jihlavě, Hudební slavnosti, Concentus Moraviae a Stamicovy slavnosti ve spoustě měst a obcí Vysočiny, Polenské kulturní léto, návštěvy velvyslanců, slavnostní ukončení školního roku pro maturanty i nematuranty, vyhlásování anket, zasedání rad kraje, krajského zastupitelstva, neslaný nemastný výsledek voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, nové konkurzy na ředitele některých středních škol, fungování krajské knihovny v Havlíčkově Brodě, výběrová řízení v nemocnicích, hektická příprava na čerpání finančních prostředků z evropských fondů v letech 2007 až 2013. To jsou alespoň některé charakteristiky a základní témata druhé poloviny květnových a zejména potom červenových dní v našem kraji Vysočina.

Přiznávám, že jsem chvíli váhal, zda se mám pustit do popisu současného dění na obcích, městech i celé Vysočině tímto způsobem neúplného výčtu různých společenských a pracovních aktivit. Velmi dobře si totiž uvědomuji, že čtenář téměř z každé obce by dokázal můj neúplný výčet rozšířit o určité velmi úspěšnou a populární červenovou akci právě z jeho obce nebo z jeho města. Dopředu se tedy omlouvám za její neuvedení. Na druhé straně však dodávám, že pestrost letního života Vysočiny je právě díky aktivitě obcí, měst a tisíců dobrovolných organizátorů různých událostí neuvěřitelně bohatá. Nelze než poděkovat všem organizátorům a popřát příjemné veskrze slunečné léto.

Miloš Vystrčil
hejtman Vysočiny

Z kronik Obce Březník

Vážení občané,

vrátíme se opět do historie a to do období krátce po skončení 1. světové války. V této válce bojovali i naši rodáci a někteří z nich se již do svých domovů nikdy nevrátili. K 28 padlým spoluobčanům si uchováváme stálou vzpomínku a úctu.

Jsou to:

Důstojníci:

- Kříž František – bankovní úředník z č.p. 31
- Pejpek Theodor – kandidát inženýrství z č.p. 36

Vojíní:

- Bok Alois – dělník na dráze z č.p. 3
- Dobrovolný Josef – zahradnický pomocník z č.p. 26
- Franěk František – zahradník z č.p. 45
- Herman František – zámečník z č.p. 8
- Hladík Josef – zámečník z č.p. 111
- Janoušek František – zámečník z č.p. 22
- Kašpar Josef – rolník z č.p. 13
- Krejčí František – stolař z č.p. 114
- Křikava Ludvík – rolník z č.p. 43
- Křikava František – rolník z č.p. 43
- Křikava Jindřich – traťmistr z č.p. 43
- Kudláč Eduard – krejčí z č.p. 59
- Malec Emil – krejčí z č.p. 54
- Musil Jindřich – obuvník z č.p. 77
- Nováček Josef – obuvník z č.p. 4
- Oborný Jan – rolník z č.p. 29
- Ostrovský Josef – dělník z č.p. 103
- Ošmera Jan – krejčí z č.p. 64
- Pánek Matěj – dělník z č.p. 3
- Rousek Alois – tkadlec z č.p. 38
- Soukup Emil – krejčí z č.p. 3
- Staněk František – krejčí z č.p. 69
- Staněk Josef – syn rolníka z č.p. 11
- Suchánek Josef – dělník z č.p. 40
- Šandera Jan – obuvník z č.p. 3
- Veselý František – stolař

Dne 3. srpna 1924 byl těmto obětem 1. světové války odhalen pomník, který symbolizuje umírajícího vojína. Pomník navrhl sochař Josef Axman z Brna a vyhotovil jej sochař František Bílek z Podhorního Újezda. Podstavec je zhotoven z místního kamene, socha je z hoříckého pískovce a váží 5 q. Místo pro postavení pomníku darovali manželé František a Anna Křížovi z č.p. 31. Odhalení pomníku bylo pro celou obec i její okolí slavnostním okamžikem. Nechyběly slavnostní proslovy, národní hymny doprovázené výstřely. Tehdejší starosta obce, pan Emil Řežabina – rolník z č.p. 47, převzal pomník do opatrování a vlastnictví obce. Náklady za zhotovení činily 12.000,- K.

2. srpna narukovalo 67 našich spoluobčanů, v pozdějších „přehlídkách“ bylo odvedeno 44 občanů. Do zajetí padlo 25 vojáků. Mnoho hospodářů odjelo, nebylo pracovních sil, ženy byly okolnostmi donuceny vykonávat všechny práce samy. Dlouhým trváním války nastala bída, nebyl dostatek potravin, protože se obilí odvádělo pro potřebu vojska. Obchodník mohl prodat mouku jen tomu, kdo předložil „chleбенku“ (vydanou místodržitelstvím),

podle které dostal na týden 1,40 kg mouky nebo 1,86 kg chleba. Mnoho lidí z měst chodilo do vesnic skupovat potraviny, které však nemohli sehnat ani za velké peníze. Ve mlýnech se mohlo obilí mlet jen se svolením hejtmanství. Na lístky se prodával i cukr, máslo, sádlo, mýdlo, petrolej. Chybělo šatstvo i obuv.

Peněžní reforma

Po skončení války bylo nutné provést ozdravení financí. Papírové peníze bylo zapotřebí osamostatnit a tak proběhlo jejich okolkování. Pro naši obec se toto provádělo v Náměstí nad Oslavou. Polovina peněz, které byly předloženy k okolkování byla zadržena. Nemajetní občané je dostali do roka zpět a majetní jimi zaplatili daně. Tím se oběh peněz snížil a peníze válkou znehodnocené se staly pevnějšími. Za nějakou dobu byly nahrazeny tyto peníze novými státopvkami a od 1. ledna 1927 se začaly jmenovat „bankovky“. Kovové peníze byly: zinkový 2 haléř, bronzový 5 h, 10 h, niklový 20 h, 50 h, 1 K, 5 K. Papírové bankovky byly: 10 K, 20 K, 50 K, 100 K, 500 K, 1.000 K a 5.000 K a byl také vydán zlatý československý dukát v ceně 120 K.

Parcelace půdy

Na základě Ústavy, která byla vyhlášena 29. února 1920 byly provedeny v dubnu 1920 volby do Národního shromáždění. Toto NS vydalo zákon o pozemkové reformě, podle kterého byly všechny velkostatky zabrány státem. V našem okolí se jednalo o velkostatek Náměšť n. Osl., dvůr Kralice n. Osl., Velké Pole a dvůr Kuroslepy. Půda byla rozparcelována a za mírnou náhradu rozprodána. Držitelé těchto „dvorů“ si mohli podržet 250 ha. Parcelace se prováděla od roku 1922 – 1926. Mnoho našich občanů kupovalo v těchto parcelacích nová pole, lesy i louky.

Lípa svobody

3. listopadu 1918 byla na počest vzniku československého státu vysazena u č.p. 96 (Havelkovo) „Lípa svobody“. Při této oslavě proběhla finanční sbírka, jejíž výsledek činil 140 K a byl věnován sirotkům po legionářích. Lípa zde stojí dodnes a za dva roky – v roce 2008 – oslaví své 90. výročí.

Výstavba v obci

Počátkem roku 1921 bylo v Březníku 141 domovních čísel. Od roku 1870 se po dobu 45 let v obci vůbec nestavělo. Bylo zde 89 čísel. Od těchto dob dalších 10 čísel vzniklo dělením stavení. V roce 1894 nastal stavební ruch a v tomto roce a v několika následujících letech bylo vystavěno asi 40 nových domů. Od č.p. 101 – č.p. 141.

Eva Brůžová, kronikářka obce Březník.

Lidové zvyky, obvyčaje a pranostiky

Červenec

Poutě

Poutí se nazývaly pobožné návštěvy posvátných míst. Cílem bývalo nějaké vzdálenější posvátné místo, kde se lidé modlili a prosili za vyslyšení proseb. U nás bývalo takových míst na dvě stovky. Mezi nejznámější patřily: Svatá hora, Stará Boleslav, Hostýn a Velehrad. Poutě bývala velikým svátkem pro celou vesnici a okolí. Chodit na poutě bývalo dříve na venkově zvykem. Lidé mívali v paměti poutní neděle tak, jak šly za sebou a nevynechali ani jednu. Poutníci byli mnohdy i více dnů na cestě. Po cestě přespávali v hostincích, ti chudší i pod širým nebem. Nezapomínalo se na ty, kteří se kvůli chatrnému zdraví nebo stáří nemohli poutě zúčastnit. Poutníci pro ně nakupovali svaté obrázky, růžence, různé symboly jako olovené prstýnky (na Svaté hoře) a jiné památky, které měly připomínat poutě na svaté místo. Prodávaly se i různé voskové napodobeniny lidských údů. Pokud měl třeba někdo z rodiny nemocnou ruku, koupil mu příbuzný napodobeninu z vosku a položil ji na oltář. Z tohoto vosku se pak zhotovovaly svíce na oltář. Poutě neznamenal pouze putování k nějakému posvátnému místu, ale šlo i o slavnost uctění památky svěťce, kterému byl kostel zasvěcen. Například Anenská poutě, poutě Prokopská a další.

1. červenec - Když dne ubývá, horka přibývá.
2. červenec - Prší-li na den Panny Marie navštívení, po čtyřicet dní bez deště není.
3. červenec - Červenec nese parna, krupobití a medovice, jesti hojný na bouřky a vichřice.
4. červenec - Svatý Prokop seje houby.

Svatý Prokop se narodil kolem roku 980 v Chotouni u Kouřimi. Po vysvěcení na kněze se vrátil do Čech. Zprvu se usadil v jeskyni u řeky Sázavy, později si postavil chýši, vymýtil les a na jeho místě začal s pěstováním obilí. Kolem roku 1030 si ho kníže Oldřich vyvolil za svého zpovědníka a rádce. V roce 1032 založil klášter slovanské liturgie a zemřel roku 1053. Stal se prvním českým světcem, kterého Řím oficiálně uznal. Je patronem horníků. Jméno pochází z řečtiny a znamená průkopníka nebo také toho, kdo razí cestu. V den svátku svatého Prokopa se dříve konaly prokopské poutě, a to především v Příbrami.

5. červenec - Červenec a srpen jsou nejteplejšími měsíci v roce.
6. červenec - Slunce peče – dešť poteče.
7. červenec - Jaký červenec – takový leden.
8. červenec - Když červenec pěkně hřeje, o vánocích se zima zaskvěje.
9. červenec - V červenci do košile rozdělej se a v prosinci po uši oděj se!
10. červenec - Jaká povětrnost na Sedm bratří, taková po sedm týdnů patří.
11. červenec - Červenec, srpen a září muka, ale potom bude mouka.
12. červenec - Zapláče-li Markyta, bude dešťů dosyta.
13. červenec - Svatá Markyta, hodila srp do žita.

Sv. Markéta

Jméno Markéta pochází z orientu, kde znamená perlu. Přestože se má za to, že byla osoba svaté Markéty vymyšlena, stala se jednou z nejoblíbenějších světic středověku. Údajně byla dcerou pohanského kněze, která vyznávala křesťanství. Kvůli vyznání ji otec zavrhl a svatá Markéta byla nucena odejít do hor, kde se živila pasením dobytka. Její nápadník, kterého odmítla, ji udal jako křesťanku. Za to byla mučena, rány se jí ale vždy zacelily. Někdy kolem roku 275 n.l. byla sřata mečem. Těsně před smrtí slíbila, že těhotným ženám, které se k ní budou modlit, zajistí aby jejich děti přišly na svět v pořádku. Dále tomu, kdo prý postaví na její počest kostel nebo bude zapalovat svíce, budou všechna přání splněna.

Svatá Markéta je patronkou těhotných žen, rolníků a pastýřů. Bývá zobrazena se zabíjícím drakem, což má symbolizovat vítězství dobra nad zlem.

14. červenec - Na Markétu-li prší, ořechy se stromu srší.
15. červenec - Prší-li na svatou Markétu, opadají ořechy vlašské a ořechy lískové zčervíví.
16. červenec - Ženci na pole, včely z pole.
17. červenec - Červenec žně žita, višně k sobě přivítá.
18. červenec - O sv. Kamilu slunce má největší sílu.
19. červenec - Do svatého Eliáše i pod křovím schne, po něm ani na křoví.
20. červenec - Na sv. Eliáše dopoledne léto, odpoledne podzim.
21. červenec - Na proroka Daniele nalije též do mandele.
22. červenec - V ten den ráno poprchává, poněvadž Máří Magdaléna svého Pána oplakává.

Sv. Marie Magdaléna

Marie Magdaléna vedla v mládí hříšný život. Později poznala Krista a učinila pokání. Doprovázela Krista na Křížové cestě a byla přítomná jeho smrti. Později, když šla jeho mrtvé tělo pomazat, nalezla jeho hrob prázdný. Tehdy se jí Kristus, který vstal z mrtvých, zjevil. V čase pronásledování byla spolu se svým bratrem Lazarem a sestrou Martou zahnána na volné moře na loď bez vesel. Na ní doplula do Francie, kde strávila posledních 30 let svého života. Marie Magdaléna je patronkou kajících se hříšníků a také holičů. Bývá zobrazována s masť nebo s alabastrovou skřínkou. O jejím svátku se doporučovalo stříhat vlasy zvláště těm, kteří chtěli, aby jim narostly ještě delší. V den tohoto svátku se také nemělo koupat, protože se věřilo, že by koupajícího stáhly pod vodu její dlouhé vlasy. Neuzavíraly se sňatky – sňatek uzavřený v tento den přinášel smůlu.

23. červenec - Když prší o Apolinári, dlouho se z lesů páří.
24. červenec - Pěkný den před svatým Jakubem slibuje pěkné žně.
25. červenec - Pakli na Jakuba slunce svítí, má pak krutá zima býti.

Sv. Jakub

Jméno Jakub pochází z hebrejštiny a ačkoliv značilo druhorozeného, byl svatý Jakub starším bratrem apoštola Jana. Patřil k užšímu kruhu Ježíšových učedníků a byl také první apoštolem, který byl pro svou víru roku 44. n.l. na rozkaz krále Heroda Agrippy zabít. Údajným místem jeho posledního odpočinku je španělské Santiago de Compostela, které bylo jedním z největších poutních středisek v západní Evropě. Jeho ostatky prosluly schopností léčit revmatismus. Bývá zobrazen s lasturou, poutnickou holí, mečem a klíčem.

26. červenec - Svatý Jakub dává kukuřici klasy, svatá Anna vlasy.

Sv. Anna

Svatá Anna - chladna z rána. Tohle rčení asi zná skoro každý. Ale málo kdo ví, o jakou Annu se to vlastně jedná. A proč je svatá. Svatost získávali křesťané zpočátku za hrdinskou smrt za víru; za výjimečné skutky. Svatost té „naší“ Anny je tak trochu výjimkou - jde o osobnost z počátků křesťanství, která však nezahynula násilnou smrtí - naopak život stvořila, a to život, který ovlivnil další dějiny lidstva. O životě matky Panny Marie nejsou žádné historické zprávy. Anna a její muž Jáchym neměli ani po mnoha letech manželství dětí. Jáchym zahanbený jejich bezdětností, se čtyřicet dní postil a modlil v poušti, zatímco Anna se modlila pod vavřínovým keřem. Oběma se zjevil anděl a ujistil je, že dítě mít budou. Když se čas naplnil, narodila se jim dcera Marie. Největší obliby měla svatá Anna v 16. století, kdy jméno Anna patřilo k nejrozšířenějším. Svaté Anně jsou zasvěceny desítky kostelů v Čechách a i proto tradiční Anenská poutě patřila k největším a nejslavnějším poutím u nás. Známá je pověra, že okolo svátku svaté Anny kvete po tři dny plné tři hodiny voda. Které dny a které hodiny to jsou nikdo nevěděl. Pokud by se prý někdo koupal v jednom z těch tří dnů v jednu z těch tří hodin, dostal by prašivinu. Svatá Anna je patronkou těhotenství a všech těhotných žen.

27. červenec - O svatě Anně sedlák si žita zažne.
 28. červenec - Zvěšťují-li mravenci na sv. Annu své hromady, lze očekávat tuhou zimu.
 29. červenec - Co červenec neuvaří, srpen nedopeče.
 30. červenec - Na sv. Pavla Poustevníka pěkný den – dobrý rok, větrný den – mokrý rok.
 31. červenec - Od svatého Ignaca – leto se obraca.

Srpen

Žně

Žně bývaly velkým svátkem pro celou ves. Každý kdo měl ve vsi zdravé ruce a nohy, pomáhal na poli. Pole plné zlatavých klasů se brzy zaplnilo zpěvem ženů a vakaček. Když přišli ženci na pole, smekli a nábožně se pokřizovali. Pak vzali kosi do rukou a udělali s nimi ve vzduchu kříž nad obilím. Kosení přerušovali jen kvůli kratičké svačině a broušení nástrojů. Potřebný brousek nosili v toulci, zhotoveném z kravského rohu. Sekáči neúnavně kosili zralé obilí a ženy za nimi se srpem v rukou dočišťovaly a vázaly. Obilí se kladlo po hrstech na povřísla a vázaly se snopy. Než se začalo vázat, mělo se povříslu třikrát otočit, aby se sklídilo šťastně. Aby se žně vydařily, uvazovala první snop obyčejně hospodyně. K večeru se ze snopů stavěli panáci. Navečer když se končilo s kosením, bylo zvykem, že sekáč zabrousil kosu. Prý proto, aby čert nevěděl, co se sekalo. Druhého dne se šlo hned, jakmile začalo svítat. Práce spojené se žněmi musely skončit co nejdříve, dokud přálo počasí. Ke kosení obilí se vázalo několik pověr. Jestliže byl například některý klas ještě stále kvetoucí, znamenalo to hlad pro celý kraj. Dvojitý klas znamenal, že obilí nabude na ceně. Pokud se takovýto klas protáhl novorozeněti skrze prsty, čekalo na dítě v budoucnu velké štěstí a bohatství. Když se sekalo první pole a blížila se bouřka, vrhali se všichni při prvním zahřmění k zemi ve víře, že je nebude po celý rok bolet v kříži. Velmi oblíbeným zvykem bývalo, že ženci svazovali nebo ovazovali obilím ruce a nohy tomu, kdo za nimi jako první přišel na pole se slovy: „*Pěkně vítáme pane hosti, do naší práce s uctívostí. My toho práva nabýváme, že můžeme vázati hrabata, knížata i samého krále. Pročež jim přejem, aby hojnou úrodu letos měli a nám na džbán piva dali a přitom se také dobře měli. Pozdrav Pán Bůh!*“ Ať to byl hospodář nebo někdo z jeho rodiny, byl svázan a musel se vykoupit penězi na pivo. Jinde návštěvníka pole nesvazovali, vazačka nebo žnečka položila před kolemjdoucím dvě hrsti obilí křížem na zem a přitom říkala: „*Poníženě vítáme, my to právo máme, svázati císaře i krále. I my to právo máme, vyprositi na soudek piva i na sklenici vína, by se svažila naše žiznivá huba. Kdo tu hrstičku zaplatí, nic na kapse neztratí, tomu dá Pán Bůh zdraví, štěstí, po smrti nebeský království*“. Když došlo na odvoz obilí z pole, zastavil první vůz u potoka, řeky či rybníka, hospodář vzal z vozu tři klasy, které namočil ve vodě. Činil tak ve víře, že mu obilí ve stodole neshoří. Při cestě z pole nesměl hospodář celou cestu promluvit. Tím ochránil obilí před hlodavci. Hráči, karbaníci a milovníci číselné loterie si brali hrst obilí sváženého z pole doma pod polštář. Sny, které si jim tu noc zdály, byly šťastné a napovídaly mnoho o budoucí výhře.

1. srpen - Srpen začíná co červenec skončil.
 2. srpen - Srpen má nejkrásnější počasí v roce.
 3. srpen - Hřímá-li v srpnu, lze očekávat osmého dne opět bouřku.
 4. srpen - Parno na Dominika zvěstuje tuhou zimu.
 5. srpen - Srpen zpočátku-li hřeje, zima pak se dlouho sněhem skvěje.
 6. srpen - I když ze strnišť občas fučí, horko nás přec jen mučí.
 7. srpen - V srpnu když půlnoční vítr věje, bez deště slunéčko hřeje.
 8. srpen - Když fouká v srpnu severák, bude dlouho pěkně pak.
 9. srpen - Když kvetou bobý, je nouze o chleby, když kvete mák, již ne tak.

10. srpen - Vavřinec – první podzimec.

Sv. Vavřinec

Svatý Vavřinec pocházel ze Španělska. Jeho učitel byl Sixtus II., který se později stal papežem. Sixtus II. byl za vlády císaře Valeriána jako jeden z prvních pronásledovaných křesťanů zatčen. Při svém zatčení nařídil sv. Vavřinci prodat všechn majetek a peníze rozdat chudým. Císařův prefekt zanedlouho předvolal sv. Vavřince a rozkázal mu odevzdat všechny poklady. Nato sezval sv. Vavřinec všechny chudé z okolí a před římským úředníkem je označil za poklad církve. Rozhněvaný prefekt nechal sv. Vavřince zatknout a mučit. Podle většiny dnešních odborníků byl sv. Vavřinec roku 258 n.l. sťat, ale legenda, podle níž byl zaživa upečen na roštu, byla přijímána s takovou důvěrou, že od 4 století bývá zobrazován s rostem či na roštu. Svátý Vavřinec je patronem sládků, kuchářů, cukrářů, nožířů, zbrojářů, školáků, studentů, prادلen a sklenářů. Stejně jako svatý Florián byl ochráncem před požáry.

11. srpen - Rosí-li v srpnu silně tráva, pěkné povětrí se očekává.

12. srpen - Srpen k zimě hledí a rád vodu cedí.

13. srpen - Když v srpnu naprší, tak než oběd se pojí, všechno slunce vysuší.

14. srpne - V srpnu mlhy na výšinách – jistá voda, když v nížinách – to pohoda.

15. srpen - Slunce-li o Nanebevzetí Panny Marie svítí, lze hojnost vína se nadíti.

Svátek Nanebevzetí panny Marie

Tento den býval u našich předků ve veliké úctě. Je jedním z hlavních a současně nejstarších svátků „mariánského kultu“. Slavil se již ve 4. století v Římě, Cařihradu a dokonce i v církvi arménské. Právě tento den o tomto svátku nazývali Pannu Marii svatou královnou. V kostelech se světily květiny a semena. Semena posvěcená na svátek Nanebevstoupení Panny Marie prý zaháněla bouřku, krupobití a také povodně.

16. srpen - Prší-li na sv. Rocha, je pak pěkný podzimce.

17. srpen - Prší-li jen týden po sv. Rochu, bramborů každý den trochu.

- Když v srpnu moc hřímá, bude na sních bohatá zima.

19. srpen - Srpen a únor – tepla a zimy úmor.

20. srpen - Když pálí srpen, bude pálit i víno.

21. srpen - V srpnu již nelze slunci mnoho věřit.

22. srpen - Moc hub srpnových - moc vánic sněhových.

23. srpen - Když je v srpnu ráno hodně rosy, mají z toho radost vosy.

24. srpen - Pěkně-li o Bartoloměji, na pěkný podzim máme naději.

Sv. Bartoloměj

Bartoloměj byl jedním z Kristových učedníků a býval ztotožňován s Natanaelem z evangelia sv. Jana, kterého Ježíš popisoval jako „toho, který nezná lži“. Žil někdy v 1. století a podle legend kázal slovo Boží v Malé Asii, na severu Indie a v Arménii, kde byl také zaživa stažen z kůže a poté podle z jedné legend sťat, podle jiné ukřižován hlavou dolů. Byl patronem všech, kteří pracovali s kůží - řezníků, knihařů, obuvníků, krejčích, rukavičkářů a koželuhů. Bývá zobrazován s koželužským nožem. V jižních Čechách se na svatého Bartoloměje (někde na svátek svatého Vavřince) dávaly do vikýřů jeřabiny. Bylo to prý na památku nějakého světce (údajně svatého Bartoloměje), který byl pronásledován. Dům, kam ho pronásledovatelé viděli večer vcházet, označili jeřabinou. Ráno chtěli světce podle označeného domu najít, ale tou dobou byla již všechna stavení ozdobena jeřabinami. Jeřabiny, kterými bylo stavení ozdobeno, měly zázračnou moc. Koho bolely zuby, měl dát vařit vodu, do ní vložit jeřabiny a chvíli „inhalovat“. Dále se „bartolomějská“ jeřabina dávala dobytku, aby dobře žral.

25. srpen - Srpen klasy klidí a ovoce dospělé vidí.

26. srpen - Když jsou v srpnu velké rosy, zůstane obyčejně pěkné počasí.
 27. srpen - Šedá mlha v srpnu nezdravá.
 28. srpen - Svatý Augustin udělá z tepla stín.
 29. srpen - Stětí svatého Jana – přestávají již parna.
 30. srpen - Teplé a suché léto přivádí za sebou mírný podziměk, tuhou zimu a nejlepší víno.
 31. srpen - Co srpen nedovaří, září nedopeče.

Dožínky (obžínky, dožatá)

Dožínky byly slavnost, spojená s radovánkami na oslavu ukončení žní, při níž se čeleď veselila na účet hospodáře. Příprava začínala už týden před dožínkami, kdy začínala děvčata plést ohromný věnec z klasů obilí všeho druhu. Do věnce se zaplétalo ovoce, cukrovinky a koláče. S ním pak doprovázely poslední vůz (zvaný baba), směřující z pole do dvora. Věnec nesla obyčejně nejhezčí a hlavně nejvýřečnější žnečka. Ostatní nesly ověnčené hrábě. Součástí průvodu byly i velmi oblíbené „živé snopy“. Většinou je představovali dva mládenci a dvě děvčata. Ti si na svůj oděv našili vrstvy slámy, klasy směřujícími od pasu nahoru a opět od pasu dolů. Na hlavu si upletli jednoduchý věnec s obilí. Před vraty hospodářství se povoz s průvodem zastavil a žnečka nesoucí dožínkový věnec zvolala:

*„Panímámo zlatá, otvírejte vrata,
 neseme Vám věnec ze samého zlata!“*

Nato se vrata otevřela a vyšel hospodář s panímámou, aby si poslechli obžínkové přání.

*„Se srdečným přáním a vážným vinšováním
 vstoupily jsme do příbytku Vašeho.
 Pantáto a panímámo, to Vám vinšujem,
 aby Vás Bůh ještě mnohá léta,
 ve zdraví a čerstvosti zachovati ráčil,
 tak abyste ku potěšení a oblažení
 ještě hodně hojně žni požívatí mohli.“*

Uznalý hospodář neváhal a obdaroval chasu penězi a panímáma nabídla chase občerstvení. Obžínky a obžínkové veselice, u kterých nesměla chybět muzika, dobrá nálada a bohatě prostřený stůl, měly mnoho podob v závislosti na regionu a době konání a jako takové byly památkou na staré zvyky z dob pohanských, kdy naši předkové obětovali první a poslední snop bohům úrody. Velmi starým zvykem, který patřil k obžínkové veselici, bývalo stínání hlavy živému beránku, jako škůdci mladého osení. Tento brutální zvyk byl úřady zakazován až docela vymizel. Po žních a obžínkách následovalo mlácení obilí pomocí cepů. Pytlík vymláčeného zrní (obřadní zrní) se nechával po celou zimu na další setí. Věřilo se, že poslední plod v sobě skrývá magickou sílu a moc země, která se projeví při novém setí.

Z různých zdrojů zpracovala Simona Chytková

Mateřská škola

Krásný letní den,
 nemohly jsme se dočkat sluníčka a teď je ho až moc. Ale je to lepší než ta dlouhá zima – teplo je teplo.

Víte, že už jsou to naše poslední zprávy? Poslední zprávy před prázdninami. Někteří z nás budou do školky chodit i 14 dní o prázdninách.

Takže, co se u nás přihodilo od velikonoc nového?

- Byla brigáda na zahradě, za ni patří náš dík maminkám, které ji pomohly uklidit.
- Na Den matek jsme připravily s paní učitelkou Kašparovou oslavu pro maminky: pásmo básniček a písniček „Vítání jara“ a každé z nás pak mamince řeklo svou básničku a předalo dárek. Nejlepší byl konec – společně jsme si pak opekli buřtíky. Mňam!
- Skoro na konci května jsme přivítaly ve školce nové kamarády, kteří se přišli zapsat na další školní rok.
- Naši předškoláci byli s paní učitelkou Hejlovou a se školáky na 3 dny v Tavíkovcích na Ranči u řeky. Moc se jim tam líbilo. Paní učitelka Chytková, Nevrklová a Jiránková se perfektně postaraly, aby se ani chvíli nenudily – zazavodily si, hledali houby, večer byl tanec a soutěže. A taky maškarní a večer stezka odvahy!!! Ani jim nevadilo, že tam s nimi nebyla ani mamka ani tatka. Jen to počasí zrovna nevyšlo, ale vůbec to nevadilo. A taky si přivezli za odvalu diplom. Příště jedou zase!!!

A do konce roku nás ještě čeká:

- malování na tričko
- pohádková cesta za pokladem, na kterou jsme pozvaly i školáky a paní učitelky z velké školy nám při ní taky pomůžou – děkujeme.

A pak nás už čeká jen sluníčko, voda, cestování

Přejeme i Vám, abyste si léto krásně a bez nehody užili.

Vaše děti z Mateřské školky.

Zprávičky ze ZŠ

Jaro školního roku 2005/06 bylo velmi náročné. Akce následovaly jedna za druhou:

- v březnu se zúčastnilo 6 žáků 5. roč. okr. kola Pythagoriády – nejúspěšnější byli Bátorla Michal (žák naší školy z Rapotic) na 8. místě a Krčmová Lenka na 21.
- 17.3. žáci 1. st. + děti MŠ navštívili program nabízený Muzeem Vysočiny v Třebíči „Těšíte se na jaro?“
- v březnu se podařilo zprovoznit keramickou pec, kterou jsme zakoupili částečně z prostředků nadace „Duhové energie“ (30.000,-) a SRPŠ (15.000,-). Pec využívají žáci v keramickém kroužku a také v hodinách Vv a Pě.
- olympiáda ze zeměpisu 23.3. - Krčmová Veronika, Staněk Radek – 8. třída.
- žáci 1. st. – absolvovali pracovní dopoledne zaměřené na dopravní výchovu, které na naší škole pořádal DDM Náměšť.
- matematická olympiáda pro žáky 5. tř. – výrazný úspěch zaznamenal žák Michal Bátorla, když obsadil 8. místo.
- Pythagoriáda pro 2. stupeň ZŠ – okresní kolo.

- v dubnu jsme uspořádali základní kolo dopravní soutěže, z něhož vzešli účastníci okrskového kola, které se uskutečnilo 27.4. Mladší žáci skončili na 5. místě a starší na 3. místě.
- v letošním roce jsme organizačně zabezpečovali kvalifikační turnaj Coca-Cola cupu. Účastnili se ho kromě žáků naší školy žáci náměšťských škol. Mezi našim mužstvem a mužstvy z Náměště byl velký výkonnostní rozdíl zapříčiněný hlavně fyzickou vyspělostí. V turnaji jsme skončili poslední a do dalších kol postoupili žáci ze školy Komenského.
- 21.4. žáci prvního stupně oslavili Den Země vycházkou do krásné jarní přírody v údolí Oslavy.
- velký úspěch zaznamenala žákyně 5. tř. Katka Švarcová v soutěži Kralický slaviček, když tentokrát obsadila 1. místo.
- Den Země znamenal pro žáky 2. st. rovněž netradiční formu výuky. 8. a 9. třída v rámci exkurze navštívila ČOV v Třebíči a úpravnu pitné v Heralticích. Žáci nižších ročníků si vyšli do přírody a pod vedením učitelů vypracovávali úkoly z pracovních listů, které připravila pí učitelka Foitová.
- 10. května proběhlo základní kolo soutěže Labyrint a finále pak 12.5. ve Studenci.
- v květnu jsme zorganizovali sběr starého papíru.
- v rámci výchovy žáků k volbě povolání navštívili s pí uč. Černou žáci 8. třídy PÚ v Třebíči, kde se mohli poprvé seznámit s širokou škálou studijních i učebních oborů.
- exkurze žáků 1. st. do planetária v Brně.
- testování žáků 5. tř. Čj, M, všeob. znalosti - CERMAT – 17.5.
- 6. a 7. tř. – preventivní program – společnost STŘED Třebíč.
- 19.5. žáci 1. st. – vystoupení pro maminky ke Dni matek.
- školní výlety 8. tř. – Soláň – Beskydy, 1. st. – Chaloupky, 6.a 7. tř. – Česká Kanada, 9. tř. – Adršpach, 4. a 5. tř. cyklistický výlet - Jedov a okolí.
- zájemci, především z řad žáků 1. st., se zúčastnili ozdravného pobytu na Ranči v Tavíkovcích.
- exkurze – 6. a 7. tř. – Chaloupky, 8. tř. – hadcová step Mohelno, 9. tř. – JE Dukovany a Zemské museum v Brně.
- 23.6. sportovní dopoledne pro žáky 1. st. společně se žáky z Kralic.
- v závěru školního roku – žáci 2. st. sportovní den a 1. st. vycházka do přírody.

Ve dnech 25. – 29. května proběhla na naší škole inspekce. Předmětem bylo zjištění stavu v oblasti řízení školy, výuky cizích jazyků a prevenci sociálně patologických jevů na 2. stupni ZŠ a uplatňování ochrany práv a svobod žáka. Závěrem této inspekce bylo zjištění, že stav úrovně řízení školy, základní podpory rozvoje osobnosti žáků a rozvoj vlastního hodnocení školy jsou funkční, obsahují únosná rizika a stav nevyžaduje zásadní změnu. Obdobně byly hodnoceny i zbývající dvě kontrolované oblasti.

Poděkujeme tedy žákům, pedagogickým pracovníkům a všem zaměstnancům naší základní školy a popřejme jim příjemné prožití zaslužených prázdnin a dovolených.

Zdeněk Cabejšek, ředitel školy

Společenská rubrika obce Březník

*Já půjdu tam, kam všechna pokolení odešla,
a lesy budou dále v slunci snít a vody dřímát v lesku bílých
hvězd.*

Opustil nás:

Miroslav Teplý, č. p. 209

*Nic nedbám,
jen když mám
pod okny zahrádku*

Vítáme nové přistěhované občany:

Jiří Novák, č.p. 78

Informační okénko Obce Březník

Víte, že

- se blíží termín splatnosti poplatků za svoz komunálního odpadu a poplatků za psy a to dne 30. 6. 2006? Vyzýváme tedy občany, kteří tak dosud neučinili, aby tyto závazky vůči obci co nejdříve uhradili.
- byla ve Vašem okolí otevřena Veterinární praxe, MVDr. Zbyněk Eliáš, Kurosepy 80, mobil č. 602563629?
- se Velká pout' bude konat 12. a 13. 8. 2006?
- volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v naší obci dopadly následovně?

	hlasy
3 Balbínova poetická strana	1
5 Právo a Spravedlnost ...	4
6 NEZÁVISLÍ	1
9 ODS	108
10 ČSSD	135
11 SNK Evropská demokratická	9
12 US – DEU	1
15 4 VIZE...	1
17 Moravané	3
18 Strana zelených	18
20 KSČM	61
22 Národní strana	1
24 KDU – ČSL	49
25 Nezávislí demokraté	13

Chytková Simona

Zajímala by Vás činnost v ostatních organizacích obce Březník? Budeme se těšit na příspěvky z dění těchto organizací do uzávěrky příštího čísla.

**Další náměty pro vydání dalšího čtvrtletníku
odevzdávejte na Obecní úřad
do 15. 09. 2006. Děkujeme.**